

De verkoop van het eerste boek

VAN
BINNEN NAAR
BUITEN

Een echte boekwinkel openen is een hele klus

November 2020. Het idee voor een langlopende sociaal-culturele praktijk is er al langer. Maar nu heeft het OGO leerteam samen met de directie de knoop doorgehakt. Na de kerstvakantie ga ik met mijn groep 7 aan de slag met het opstarten van een kinderboekenwinkel. Deze was er (toen) nog niet op IJburg. Het plan is om de winkel rond de meivakantie te openen.

December 2020. Een nieuwe lockdown wordt afgekondigd. Daar gaat mijn planning voor na de kerst. Niet samen met de kinderen plannen maken voor de winkel, maar thuis online aan de slag. Gelukkig zijn er ook thuis veel voorbereidende activiteiten te plannen. Zo doen de kinderen onderzoek naar verschillende schrijvers en leren ze boekbinden met behulp van instructievideo's.

Februari 2021. We mogen gelukkig weer naar school en starten direct met onze brainstorm. Wat moet er allemaal gebeuren willen wij een winkel kunnen openen in onze school? →

We komen al snel uit op vijf verschillende onderzoeksgroepen: Financiën, Merk, Reclame, Inrichting en Assortiment.

De weken daarna besteden we aan het doen van uitgebreid onderzoek. De jongens van de Financiën leren hoe Excel werkt en hoe ze daar de boekhouding in kunnen bijhouden. De meiden van de Inrichting lezen artikelen over hoe je het beste een winkel kan inrichten, welke kleuren goed werken en waar je de producten het beste kan plaatsen. Daarna wordt er met behulp van ouders geschuurd, afgeplakt en geschilderd. Niet alleen de ruimte waar de winkel komt, maar ook de kasten die nodig zijn om alle boeken in te plaatsen. Het groepje Merk denkt na over een logo en een naam. Wat past er bij de school en onze winkel?

Het groepje Assortiment werkt zich (met hulp van de rest van de klas) door de folders van de uitgeverijen heen om te kijken welke boeken leuk zouden zijn voor in de winkel en het groepje Reclame ten slotte bedenkt hoe ze het beste een reclamefolder kunnen maken.

Maar dit alles blijkt veel meer tijd te kosten dan we hadden gedacht. Het opzetten van een echte winkel is toch lastiger dan doen alsof. Al snel is het mei en we zijn nog lang niet klaar. We besluiten met elkaar dat we de opening van de winkel over de zomervakantie heen tillen. De voorbereidingen zetten we voort, maar de opening stellen we uit.

Na de zomervakantie pakken we de plannen snel weer op. We zijn al zo ver, wanneer willen we open?

De beslissing is snel gemaakt, op 6 oktober, de opening van de Kinderboekenweek, willen wij onze winkel openen. Dit betekent nog maar een paar

weken om alles in orde te maken. Voor de vakantie heeft Carel van Pampus zich al bij ons gemeld. Carel heeft een boekhandel in Amsterdam en heeft via van ons project gehoord. Hij wil ons hierbij helpen. Vanaf het moment dat de beslissing is genomen dat de winkel 6 oktober open gaat, is Carel bijna wekelijks in de klas te vinden om gesprekken met de diverse groepen te voeren.

Er blijken nog wel wat beren op de weg te zijn voor we kunnen openen. Zo blijkt het groepje Merk het logo dat ze voor de vakantie hebben gemaakt kwijt te zijn. Tijdens de verhuizing van hun klas naar een ander lokaal is dit niet goed bewaard gebleven en ze moeten dus opnieuw beginnen. Gelukkig hebben ze het idee nog in hun hoofd en kunnen ze er snel mee aan de slag. Met behulp van een grafisch vormgever wordt het logo uiteindelijk zelfs gedigitaliseerd. Hiervoor zijn wel diverse online Zoom gesprekken nodig om alle ideeën goed over te brengen. Volgende probleem blijkt dat we een school zijn en scholen geen geld mogen verdienen. Hoe kunnen we dit oplossen? Gesprekken met de directrice worden gepland en gehouden. "We moeten een soort witwasconstructie opzetten, juf." Met behulp van Carel lukt dit, waarbij we uiteindelijk met elkaar besluiten een franchise van zijn winkel te worden. Ook het inrichten van de ruimte kost meer tijd dan gedacht. Er blijken toch te weinig kasten voor in de winkel te zijn. Via via horen we dat we ergens gratis kasten kunnen ophalen en met vereende krachten haalt een groep kinderen deze ergens op IJburg op. Het kiezen van boeken voor de winkel is leuk, maar een wisselend assortiment samenstellen is nog niet eenvoudig. Er

worden toch vooral boeken uitgekozen die ze zelf leuk vinden en dan ook graag meteen de hele serie. Van Carel leren we dat je beter maar een paar delen in de winkel kan zetten en dan eventueel de andere delen kan bestellen, mocht iemand die willen kopen.

Met hard werken, heel hard werken, zijn we klaar om open te gaan op 6 oktober. Er zijn mails gestuurd naar diverse media-platforms en het Radio 1 journaal heeft gereageerd. Dus staan we die ochtend om 7 uur op school met een paar kinderen uit de klas om een live interview te geven op de radio. Daarna is om half 10 de echte opening met alle ouders erbij. Er worden veel boeken verkocht en de kinderen stralen van oor tot oor.

Maar dit is pas het begin. Vanaf nu werken er dagelijks kinderen in de winkel, elke ochtend en middag een uurtje. Er blijven nieuwe problemen ontstaan, die we samen oplossen. Hoe zorgen we dat we voldoende klandizie behouden, blijft het werken in de winkel leuk, hoe betalen we de leningen af die we hebben afgesloten om de eerste boeken te kopen? We weten niet hoe het verder zal gaan, maar

Het zelfontworpen bord met logo en openingstijden

Boekhandeleigenaar Carel van Pampus helpt de kinderen op weg

dat de kinderen ontzettend veel leren en hebben genoten en nog steeds genieten van dit proces, dat staat vast.

REACTIE VAN TWEE OUDERS:

In maart van dit jaar komt mijn zoon thuis met het verhaal dat ze met groep 7A een boekenwinkel gaan opzetten. Omdat we al vanaf groep 1 heel veel verschillende thema's voorbij hebben zien komen, kijk ik hier op zich niet van op en kan ik me er van alles bij voorstellen. Hij vertelt enthousiast over de groepjes Financiën, Assortiment, Merk, Inrichting en wat al niet meer. Het doet me denken aan lang geleden, toen ik als 20-jarige student tijdens een management simulatie game bij de inkoopafdeling van een fictieve vliegtuigmaatschappij werd ingedeeld. Ook toen hadden we verschillende groepen en ervaren we de impact van acties van de ene afdeling op het resultaat van een andere afdeling. Maar als ik mijn zoon moet geloven, gaat het hier niet om een spel of een oefening, dit is niet nep zoals bij mij vroeger, deze boekenwinkel gaat er écht komen! Inderdaad komt er een berichtje van zijn juf Dorien, waaruit blijkt dat hij helemaal gelijk heeft: klas 7A gaat inderdaad een kinderboekenwinkel opzetten!

In de periode daarna vliegen termen als franchisenemer, assortiment, bud-

get, lening en enquête geregeld thuis over tafel en begrijp ik dat dit zeer serieus en grondig wordt aangevlogen. Ik beseef heel goed dat dit zoveel méér is dan spelend leren, dit is leren vanuit het echte (zakelijke) leven en de praktijk, zowel inhoudelijk als sociaal een enorme leerschool. Dit gaat over het geven van verantwoordelijkheden en het stimuleren van betrokkenheid. Na de zomervakantie worden de laatste puntjes op de i gezet en in oktober is het dan zover: de winkel wordt feestelijk geopend en in de schappen liggen talloze boeken ingedeeld op leeftijds categorie!

Mijn zoon is zo enthousiast dat hij 's morgens al om 7 uur naar school vertrok, netjes gekleed alsof hij naar het kerstdiner gaat. De avond ervoor zegt hij: "Dit is zo bijzonder, dit maak je maar één keer mee in je leven...". Inmiddels heeft hij een aantal diensten gedraaid, waarin hij klanten adviseert, afrekenet en hij samen met een maatje zelf verantwoordelijk is voor het openen en sluiten van de winkel. Ik ben diep onder de indruk van dit project en wens alle kinderen zo'n fantastische 'echte' leerervaring toe! "Jouw zoon heet toch Jesper?" vraagt mijn collega. "Ja, dat klopt", antwoord ik. Het is woensdag 6 oktober en de kinderboekenweek 2021 is vandaag van start gegaan. "Ik hoorde hem bij toeval op de radio vanmorgen, zijn school is een eigen boekwinkeltje begonnen", vertelt mijn collega.

Ik heb die ochtend ook vol trots naar het interview geluisterd. Jesper en zijn klasgenoten hebben heel wijs uitgelegd waarom het belangrijk is voor de school om een winkel met kinderboeken te hebben. De dag kan al niet stuk. Het wordt nog leuker wanneer het AD het verhaal oppakt en in de middag een interview doet voor de editie op de website. Voor mijn collega is het een verrassing, voor Jesper en ons begint het verhaal al het vorig schooljaar. Jesper komt thuis met de vraag of we op school kunnen helpen met het in elkaar zetten van een boekenkast. Vervolgens groeit het project en daarmee ook de verhalen en vragen van

Jesper. Hij vertelt dat hij de financiën gaat doen van de boekwinkel en dat ze daarvoor afspraken gaan maken met meneer Carel van de boekwinkel. Carel verzorgt de boeken en school betaalt die terug uit de verkoop. Wij, zijn ouders, vonden en vinden dat een heel originele aanpak. Jesper komt geregeld uit school terug om vol trots te vertellen wat er die dag verkocht is. Als wij een cadeautje zoeken voor zijn nichtje of neefje dan vragen we nu aan hem welke kinderboeken het best verkopen, als inspiratie. Wij hebben Jesper zien groeien in zijn rol. Zijn klas heeft geleerd wat er bij komt kijken als je een winkel opent. De hele klas wordt betrokken bij de winkel. Er zijn projectgroepen voor verschillende aspecten zoals: marketing, assortiment, social media en de financiën die hierboven al genoemd is. Jesper heeft geleerd samen te werken, ondernemen en de eerste stapjes voor wat betreft de financiën. Maar het meest belangrijk is natuurlijk dat hij heel veel plezier heeft in hun eigen schoolkinderboekhandel.

TOT SLOT: EEN LEERLING AAN HET WOORD.

Hoi ik ben Gijs. De boekwinkel die nu door onze groep 8a is geopend is al begonnen in groep 7. We maakten eerst groepjes. Je had keuze uit 5 groepjes: Financiën, Merk, Assortiment, Inrichting en Reclame en later kwam Social Media ook nog. Ik koos voor Financiën en wij als groepje hebben filmpjes gekeken over hoe Excel werkt. Ook heeft een groepje geleerd hoe je een persbericht moet typen/schrijven en dat hebben we verstuurd naar (NOS)jeugdjournaal en noem maar op. Vervolgens kwam het groepje Social Media en daar gingen toen twee kinderen in. Zij hebben een Instagram account aangemaakt (boekenwormarchipel) en er foto's op gepost. Later ben ik in het groepje Social Media gegaan. We hebben filmpjes en foto's gemaakt en hebben nu bedacht dat we ook voorleesfilmpjes gaan maken. Zo maken we veel reclame voor onze winkel.

Dorien Schipper is leerkracht groep 8 op De Archipel in Amsterdam.

De opening met ouders en genodigden

De opening is live te volgen op NPO Radio 1